

**LIETUVOS BANKO
PRIEŽIŪROS TARNYBOS
FINANSINIŲ PASLAUGŲ IR RINKŲ PRIEŽIŪROS DEPARTAMENTO
DIREKTORIUS**

**SPRENDIMAS
DĖL X. X. IR ADB „GJENSIDIGE“ GINČO NAGRINĖJIMO**

2020 m. sausio 15 d. Nr. 242-19
Vilnius

Lietuvos bankas gavo X. X. (toliau – pareiškėjas) kreipimąsi, kuriuo pareiškėjas prašė išnagrinėti tarp jo ir ADB „Gjensidige“ (toliau – draudikas) kilusį ginčą.

N u s t a t y t a:

2019 m. liepos 31 d. įvyko eismo įvykis (toliau – įvykis), kurio metu buvo sugadintas pareiškėjui priklausantis motoroleris „ZNEN ZN125T-E“ (toliau – motoroleris). Pareiškėjas, remdamasis Lietuvos Respublikos transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės privalomojo draudimo (toliau – TPVCAPD) įstatymo 13 straipsnio 1 dalimi, draudikui, apdraudusiam įvykio kaltininko civilinę atsakomybę, pateikė pretenziją dėl padarytos žalos.

Draudikas, vadovaudamasis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. birželio 23 d. nutarimu Nr. 795 patvirtintų Eismo įvykio metu padarytos žalos nustatymo ir išmokos mokėjimo taisyklių (toliau – Taisyklės) 14 punktu, nustatė, kad motorolerį remontuoti ekonomiškai netikslinga. Draudikas pareiškėją 2019 m. rugpjūčio 12 d. raštu informavo, kad, vadovaujantis Taisyklių 14 punktu, pagal motorolerio rinkos (692 Eur) ir likutinės verčių (265 Eur) skirtumą apskaičiuotos draudimo išmokos suma yra 427 Eur.

Pareiškėjas, nesutikdamas su draudiko apskaičiuotos draudimo išmokos dydžiu, 2019 m. rugpjūčio 19 d. raštu pateiktoje pretenzijoje nurodė, kad draudikas, nustatydamas motoroleriui įvykio metu padarytą žalą, privalėjo vadovautis Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro ir Lietuvos Respublikos finansų ministro įsakymu 2000 m. balandžio 17 d. Nr. 120 ir 2000 m. balandžio 14 d. Nr. 101 patvirtintų Kelių transporto priemonių vertės nustatymo tvarkos (toliau – Tvarka) ir Kelių transporto priemonių vertinimo instrukcijos (toliau – Instrukcija) nuostatomis. Pareiškėjas pabrėžė, kad draudikas, nustatydamas motorolerio vertę, rėmėsi duomenimis tik apie du palyginamuosius objektus, kurių techniniai parametrai (modelis, komplektacija, spalva, gamybos metai, rida) nesutampa su įvykio metu sugadinto motorolerio techniniais parametrais. Pareiškėjas taip pat nurodė, kad motorolerio vertė buvo nustatyta, remiantis „užsienio pardavimo svetainės mobile.de šaltiniu, kurių skelbimuose nėra nurodyta pardavėjų kontaktų ir neįvertintos šių transporto priemonių įsigijimo / pargabenimo į Lietuvą išlaidos.“ Remdamasis nurodytomis aplinkybėmis, pareiškėjas draudiko prašė perskaičiuoti draudimo išmoką.

Draudikas 2019 m. rugsėjo 24 d. raštu pateiktame atsakyme į pareiškėjo pretenziją nurodė, kad, siekdamas patikrinti, ar teisingai apskaičiavo pareiškėjui išmokėtą 427 Eur draudimo išmoką, kreipėsi į turto vertintojų įmonę UAB „Insereg Group“, pastaroji sudarė Kilnojamo turto-transporto priemonės vertinimo ataskaitą Nr. (*duomenys neskelbtini*) (toliau – Vertinimo ataskaita). Draudikas pabrėžė, kad, remiantis Vertinimo ataskaitos duomenimis, buvo nustatytas pareiškėjo dėl įvykio patirto nuostolio dydis – 435 Eur. Draudikas pabrėžė, kad, atsižvelgiant į tai, jog dėl įvykio jau yra išmokėta 427 Eur draudimo išmoka, papildoma draudimo išmoka sudaro 8 Eur.

Pareiškėjas, nesutikdamas su draudiko apskaičiuotos draudimo išmokos dydžiu, draudikui 2019 m. spalio 14 d. raštu pateiktoje pakartotinėje pretenzijoje nurodė, kad turto vertintojas, nustatydamas motorolerio rinkos vertę, vadovavosi duomenimis apie Vokietijoje parduodamus panašius motorolierius (rėmėsi interneto svetainių www.autoscount24.de ir www.mobile.de duomenimis). Pareiškėjas pabrėžė, kad turto vertinimo ataskaitoje yra nurodyti trys palyginamieji objektai, kurie yra parduodami skirtinguose Vokietijos miestuose.

Pareiškėjas, vadovaudamasis Lietuvos Respublikos civilinio kodekso (toliau – CK) 6.251 straipsnio 1 dalyje įtvirtintu visiško nuostolių atlyginimo principu, draudikui kėlė reikalavimą „įvertinti ir atlyginti šių transporto priemonių apžiūros ir pasirinktos transporto priemonės įsigijimo bei transportavimo iki Šiaulių miesto išlaidas“.

Draudikas 2019 m. spalio 17 d. raštu pateiktame atsakyme į pareiškėjo pakartotinę pretenziją nurodė, kad pareiškėjas draudikui nepateikė įrodymų, patvirtinančių, jog 2019 m. spalio 14 d. pretenzijoje pareiškėjo nurodytos išlaidos yra patirtos. Be to, draudikas teigė, kad „panašių į nukentėjusį (pagal metus, variklio galingumą, darbinį tūrį ir pan.) motorolerių galite įsigyti ir Lietuvos rinkoje, atitinkamai nepatiriant transportavimo iš užsienio išlaidų“. Remdamasis nurodytomis aplinkybėmis, draudikas teigė neturintis pagrindo tenkinti pareiškėjo reikalavimo išmokėti papildomą draudimo išmoką.

Pareiškėjas, remdamasis draudikui pateiktoje 2019 m. spalio 14 d. pretenzijoje nurodytomis aplinkybėmis, prašė Lietuvos banko išnagrinėti tarp jo ir draudiko kilusį vartojimo ginčą.

Draudikas pateiktame atsakyme į pareiškėjo kreipimąsi nurodė, kad „vadovaujantis Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 26 straipsniu, vidaus rinką sudaro vidaus sienų neturinti erdvė, kurioje pagal Sutarčių nuostatas, be kitų, yra užtikrinamas laisvas prekių ir paslaugų judėjimas. Vokietijos rinka priklauso vidaus rinkai, kuriai nėra taikomi papildomi muitai ir kiti mokesčiai, užtikrinamas laisvas prekių ir paslaugų judėjimas, todėl šie pasiūlymai yra tinkami rinkos vertei nustatyti. Rinkos vertė laisvoje rinkoje, kai kalbame apie tokį daiktą, kaip transporto priemonė, nekinta (pavyzdžiui, nėra skirtumo, ar transporto priemonė yra Vilniuje, ar Šiauliuose – jos vertė nuo to nesikeičia).“ Draudikas pabrėžė, kad motorolerio vertė buvo apskaičiuota, vadovaujantis turto vertinimą reglamentuojančių teisės aktų nuostatomis, todėl ji yra teisinga ir pagrįsta. Draudikas nurodė, kad „įsigydamas kitą motorolerį pareiškėjas galimai patirs papildomas su įsigijimu susijusias išlaidas (pavyzdžiui, transportavimo), tačiau tai nereiškia, kad dėl to motorolerio rinkos vertė padidės.“

Draudikas pabrėžė, kad pareiškėjas nepateikė dokumentų, patvirtinančių kito motorolerio įsigijimo ir papildomų išlaidų (transporto priemonių apžiūros, pasirinktos transporto priemonės įsigijimo, transportavimo) patyrimo faktą. Draudikas nurodė, kad pareiškėjui pateikus faktinius duomenis apie patirtas papildomas išlaidas (pvz., kelionės, motorolerio apžiūros, transportavimo, registravimo ir pan.) ir šias išlaidas atlyginančios draudimo išmokos dydį iš anksto suderinus su draudiku, pareiškėjui būtų išmokėta papildoma draudimo išmoka. Be to, draudikas nurodė, kad jo surinkti įrodymai patvirtina, kad analogiškų techninių parametrų motorolerių galima įsigyti Lietuvoje ir Lenkijoje. Draudikas teigė surinkęs duomenis apie keturis Lietuvoje parduodamus motorolierius, kurių techniniai parametrai yra artimiausi dėl įvykio sunaikintam motorolieriui. Draudikas pabrėžė, kad jo surinkti įrodymai patvirtina, kad pareiškėjo reikalaujamos atlyginti motorolerio transportavimo išlaidos nėra būtinos. Remdamasis nurodytomis aplinkybėmis, draudikas teigė, kad jam nekyla pareiga tenkinti pareiškėjo reikalavimo išmokėti papildomą draudimo išmoką.

K o n s t a t u o j a m a :

Vadovaujantis Vartotojų ir finansų rinkos dalyvių ginčų neteisminio sprendimo procedūros Lietuvos banke taisyklių, patvirtintų Lietuvos banko valdybos 2012 m. sausio 26 d. nutarimu Nr. 03-23, 45 punktu, vartojimo ginčai Lietuvos banke nagrinėjami laikantis rungimosi, ginčų nagrinėjimo operatyvumo, koncentracijos, ekonomiškumo ir bendradarbiavimo principų. Nagrinėdamas ginčą Lietuvos bankas atlieka pateiktų įrodymų vertinimą ir jo pagrindu priimamas sprendimas.

Atsižvelgiant į ginčo šalių nurodytas aplinkybes, darytina išvada, kad šalių ginčas kilo dėl draudiko atsisakymo pareiškėjui išmokėti papildomą draudimo išmoką, atlyginančią su užsienyje parduodamo motorolerio pardavimo sąlygomis susijusias išlaidas, pagrįstumo.

Dėl teisės aktuose nustatytų žalos dėl transporto priemonės sunaikinimo nustatymo sąlygų taikymo

Pažymėtina, kad Lietuvos Aukščiausiasis Teismas yra ne kartą konstatavęs, kad TPVCAP draudimo tikslas – garantuoti dėl šiuo draudimu apdraustos transporto priemonės poveikio eismo įvykio metu nukentėjusių ir patyrusių žalą trečiųjų asmenų nuostolių atlyginimą įstatyme ir sutartyje nustatyta TPVCAP draudimo suma, taip pat užtikrinti transporto priemonę naudojančių valdytojų turtinius interesus, susijusius su civiline atsakomybe, kilusia naudojant šiuo draudimu apdraustą transporto priemonę (Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2018 m. kovo 19 d. nutartis, priimta civilinėje byloje Nr. e3K-3-81-

1075/2018; 2016 m. vasario 29 d. nutartis, priimta civilinėje byloje Nr. 3K-7-43-706/2016; 2009 m. rugsėjo 30 d. nutartis, priimta civilinėje byloje Nr. 3K-3-382/2009). Pagal kasacinio teismo suformuotą TPVCAPDĮ aiškinimo ir taikymo praktiką, TPVCAPD sistemos vienas iš pagrindinių tikslų yra eismo įvykių metu nukentėjusių asmenų turtinių teisių ir interesų apsauga (Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2011 m. sausio 25 d. nutartis, priimta civilinėje byloje 3K-3-3/2011; Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės privalomojo draudimo reglamentavimo ir teismų praktikos apžvalga Nr. AC-34-1 (Teismų praktika Nr. 34).).

Kadangi transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės privalomasis draudimas priklauso nuostolių draudimo rūšiai (Lietuvos Respublikos draudimo įstatymo 91 straipsnio 4 dalis), todėl jo tikslas yra kompensuoti nukentėjusio trečiojo asmens patirtus realius nuostolius. Atsižvelgiant į transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės privalomojo draudimo sutarčių kompensacinę paskirtį ir nuostolių draudimo sutartyse įgyvendinamą CK 6.251 straipsnyje įtvirtintą visiško nuostolių atlyginimo principą, žalos atlyginimu turi būti siekiama gražinti ją patyrusį asmenį į iki pažeidimo buvusią padėtį. Teisingas žalos atlyginimas reiškia ir tai, kad sprendžiant ginčą dėl žalos atlyginimo turi būti nustatytas tikrasis žalos dydis, nes, nustačius mažesnę už tikruosius nuostolius žalos dydį, lieka iš dalies neapgintos nukentėjusio asmens teisės. Kai nustatytas žalos dydis viršija tikruosius nuostolius, nukentėjęs asmuo nepagrįstai praturtėja skolininko sąskaita (Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2014 m. sausio 7 d. nutartis, priimta civilinėje byloje Nr. 3K-3-44/2015).

TPVCAPDĮ 15 straipsnio 3 dalyje įtvirtinta žalos dydžio nustatymo taisyklė: turtui padarytos žalos dydį nustato atsakingas draudikas, vadovaudamasis įgaliotų asmenų ir (ar) turto vertintojų ataskaitomis ir dokumentais, įrodančiais padarytos žalos aplinkybes, faktą ir dydį. Minėta žalos dydžio nustatymo taisyklė detalizuota Taisyklių 13 punkte. Taisyklių 14 punkte nustatyta, kad žalos dėl turto sunaikinimo dydis nustatomas pagal sunaikinto turto rinkos vertę iki sunaikinimo ir likutinę vertę po eismo įvykio. Turtas laikomas sunaikintu, kai jį remontuoti ekonomiškai netikslinga. Turta remontuoti ekonomiškai netikslinga, jeigu būtinos remonto išlaidos yra lygios 75 proc. turto rinkos vertės iki eismo įvykio arba didesnės.

TPVCAPDĮ 19 straipsnio 6 dalyje įtvirtinta, kad draudikas per eismo įvykį nukentėjusiam trečiajam asmeniui moka tik įrodymais pagrįstos per eismo įvykį padarytos žalos dydžio išmoką, neviršijančią šio įstatymo 11 straipsnyje nustatytą draudimo sumą, ir turi teisę atmesti nepagrįstus reikalavimus dėl žalos, padarytos per eismo įvykį, atlyginimo. Analizuojant teisės aktų, reglamentuojančių žalos atlyginimo klausimus, nuostatas, teisės doktriną bei susiklosčiusią teismų praktiką, darytina išvada, kad asmeniui atlygintini turtiniai praradimai pasireiškia kaip nuostoliai, jeigu dėl neteisėtų veiksmų jis privalo patirti tam tikras išlaidas ir tuo bloginti savo turtinę padėtį. Kasacinio teismo formuojamoje praktikoje konstatuojama, kad nuostoliai, kaip nukentėjusio asmens padarytos išlaidos, turi atitikti tokius požymius: 1) jos yra priverstinės, 2) jos yra būtinos, 3) jos yra protingos (Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2002 m. kovo 20 d. nutartis, priimta civilinėje byloje Nr. 3K-3-479/2002). Draudikas, nustatydamas draudimo išmokos dydį ir sprenddamas, ar pareiškėjo prašomos priteisti sumos yra nuostoliai, turi patikrinti, ar išlaidos atitinka šiuos reikalavimus.

Todėl, remiantis pirmiau nurodytų teisės aktų nuostatomis ir kasacinio teismo formuojama teismų praktika, darytina išvada, jog Taisyklių 14 punktą turi būti aiškinamas ir taikomas, atsižvelgiant į TPVCAP draudimo tikslą kompensuoti nukentėjusio trečiojo asmens realias, būtinas ir protingas išlaidas, nepažeidžiant šio asmens teisės į teisingą žalos atlyginimą, kuriuo turi būti siekiama gražinti ją patyrusį asmenį į iki pažeidimo buvusią padėtį, nepatiriant papildomų išlaidų dėl nuo nukentėjusio trečiojo asmens nepriklausančių priežasčių.

Dėl nustatytos per įvykį sunaikinto motorolerio rinkos vertės

Vertinant, ar draudiko pareiškėjui išmokėta draudimo išmoka visiškai atlygino pareiškėjo dėl įvykio patirtus nuostolius, pažymėtina, kad šalių ginčo dėl nustatytos motorolerio likutinės vertės nėra. Pareiškėjas, siekdamas pagrįsti teiginius, kad draudiko apskaičiuota išmoka neatitinka CK 6.251 straipsnio 1 dalyje įtvirtinto visiško nuostolių atlyginimo principo, iš esmės teigė, kad turto vertintojas, nustatydamas motorolerio rinkos vertę, nepagrįstai netaikė pagal užsienyje parduodamų motorolerių kainas nustatytos motorolerio vertės koregavimo dėl transporto priemonės apžiūros, jo įsigijimo ir pragabenimo į Lietuvą išlaidų (t. y. išlaidų, susijusių su užsienyje parduodamo motorolerio pardavimo

sąlygomis).

Vertinant pareiškėjo teiginius, kad buvo neteisingai nustatyta sunaikinto motorolerio rinkos vertė, pažymėtina, kad TPVCAPD įstatymo ir Taisyklių sąlygos transporto priemonių rinkos vertės apskaičiavimo nereglamentuoja, todėl transporto priemonės rinkos vertei nustatyti yra taikytinos Tvarkoje įtvirtintos rinkos vertės nustatymo taisyklės. Tvarkos 8 punkte nustatyta, kad transporto priemonės vidutinė rinkos vertė – tam tikros markės, modelio ir komplektacijos neapgadintos (nesužalotos) transporto priemonės rinkos vertė, nustatyta rinkos kainų tyrimo metodais arba pagal Instrukcijoje pateiktą skaičiavimo metodiką. Instrukcijos 5 punkte yra įtvirtinta nuostata, kad transporto priemonių vidutinė rinkos vertė pirmiausia turi būti nustatoma lyginamosios vertės metodu. Nustatant transporto priemonės vertę rinkoje, lyginamos tapačių transporto priemonių sandorių kainos. Atsižvelgiant į šias teisės aktų nuostatas, pažymėtina, kad, nustatant motorolerio rinkos vertę, turi būti vertinami tapatūs motoroleriai, t. y. panašios komplektacijos, panašaus nusidėvėjimo ir kitų parametrų motoroleriai. Instrukcijos 6 ir 8 punktuose nustatyta, kad jei rinkoje nėra galimybės rasti panašių motorolerių, nustatant sunaikinto motorolerio rinkos vertę, duomenys apie panašių parduodamų motorolerių kainas turi būti koreguojami pagal Instrukcijos 9 punkte pateiktoje principinėje rinkos vertės apskaičiavimo formulėje (toliau – formulė) nustatytus kriterijus.

Svarbu pažymėti, kad, be kitų Instrukcijos 9 punkte pateiktoje formulėje nurodytų transporto priemonės rinkos vertės korekcijos koeficientų (pvz., korekcijos koeficiento, padedančio įvertinti transporto priemonės tikrosios ir vidutinės statistinės ridos skirtumą; korekcijos koeficiento, padedančio įvertinti prekinę išvaizdą, bendrą techninę būklę, panaudojimo paskirtį ir kt.) gali būti taikoma ir transporto priemonės rinkos vertės korekcinė vertė, kuria įvertinami *kiti darantys įtaką veiksniai*. Todėl, vadovaujantis Instrukcijos 9 punkto nuostatomis ir remiantis pirmiau nurodytomis aplinkybėmis dėl žalos dėl transporto priemonės sunaikinimo apskaičiavimo (Taisyklių 14 punktas) pagal TPVCAPD tikslą kompensuoti nukentėjusio trečiojo asmens realius nuostolius, nepatiriant papildomų išlaidų dėl nuo nukentėjusio trečiojo asmens nepriklausančių priežasčių, darytina išvada, kad pagal užsienyje parduodamų motorolerių kainas nustatyta motorolerio vertė turi būti koreguojama, taikant motorolerio pardavimo sąlygų koeficientą. Svarbu pažymėti, kad papildomos išlaidos dėl užsienyje parduodamo motorolerio pardavimo sąlygų yra vertintinos kaip nukentėjusio trečiojo asmens nuostolis, kuris, atsižvelgiant į transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės privalomojo draudimo kompensacinę paskirtį ir teisingo žalos atlyginimo sąlygas, turi būti įskaičiuojamas į mokėtiną draudimo išmoką.

Lietuvos bankui pateiktos Vertinimo ataskaitos duomenys patvirtina, kad turto vertintojas, nustatydamas dėl įvykio sunaikinto motorolerio rinkos vertę, vadovavosi duomenimis apie tris panašius Vokietijoje parduodamus motorolerius. Kadangi parduodamų motorolerių techniniai parametrai nebuvo identiški sunaikintam motoroleriui, turto vertintojas, vadovaudamasis Instrukcijos 6 ir 8 punktų nuostatomis bei remdamasis Instrukcijos 9 punkto formule, duomenis apie Vokietijoje parduodamus panašius motorolerius koregavo pagal ridos, pagaminimo metų, variklio galingumo, pavarų dėžės, techninės būklės ir kt. korekcijos koeficientus. Vertinimo ataskaitoje nėra nurodyta, kad, koreguojant motorolerio rinkos vertę, taip pat buvo taikomas Instrukcijos 9 punkte nustatytas *kitų darančių įtaką veiksnių* korekcijos koeficientas ir įvertinti dėl įvykio sunaikinto motorolerio savininko nuostoliai dėl užsienyje parduodamo motorolerio įsigijimo ir jo transportavimo. Duomenų, kad turto vertintojas būtų taikęs korekcijos koeficientą dėl papildomų būtinų ir priverstinių motorolerio įsigijimo ir transportavimo išlaidų, kurios, atsižvelgiant sunaikinto motorolerio rinkos vertę, būtų patirtos, siekiant atkurti nukentėjusio trečiojo asmens padėtį, buvusią iki draudžiamojo įvykio (t. y. siekiant visiškai kompensuoti dėl eismo įvykio nukentėjusio trečiojo asmens patirtus nuostolius), nenurodė ir draudikas. Priešingai, Lietuvos bankui pateikti dokumentai ir paaiškinimai suteikia pagrindą konstatuoti, jog turto vertintojas, nustatydamas sunaikinto motorolerio rinkos vertę, netaikė motorolerio rinkos vertės korekcijos dėl užsienyje parduodamo motorolerio pardavimo sąlygų koeficiento. Atsižvelgiant į tai, negalima teigti, kad turto vertintojo nustatyta motorolerio rinkos vertė atitinka TPVCAPD teisinius santykius reglamentuojančiuose teisės aktuose nustatytas realių nuostolių, nepatiriant papildomų išlaidų dėl nuo nukentėjusio trečiojo asmens nepriklausančių priežasčių, atlyginimo sąlygas.

Dėl galimybės Lietuvoje įsigyti sunaikintam motoroleriui analogiškų techninių parametrų motorolerius

Atsikirtimuose dėl pareiškėjo reikalavimo išmokėti papildomą draudimo išmoką draudikas taip pat teigė, kad pareiškėjo nurodytos išlaidos, susijusios su Vokietijoje esančių motorolerių įsigijimu ir transportavimu į Lietuvą, nėra būtinos, nes yra galimybė Lietuvoje įsigyti sunaikintam motoroleriui analogiškų techninių parametrų motorolerių. Siekdamas pagrįsti šiuos teiginius, draudikas rėmėsi 2019 m. spalio 16 d. interneto svetainėje www.autoplius.lt paskelbtais duomenimis apie parduodamų motorolerių kainas. Be to, draudikas nurodė, kad „šiuo metu analogiškos Znen markės ir maksimaliai panašus į nukentėjusį motoroleris parduodamas Lenkijoje (skelbimo nuoroda <https://www.otomoto.pl/oferta/sprzedam-retro-znen-firenze-125-ID6Cxqov.html>, skelbimo peržiūros data 2019 m. gruodžio 10 d.). Parduodamas motoroleris maksimaliai panašus į nukentėjusį: Znen markės, maksimaliai panašios išvaizdos, analogiško variklio darbinio tūrio (125 cm³), kaina 2 800 PLN (apie 650 Eur).“

Vertinant draudiko nurodytas aplinkybes, visų pirma svarbu pažymėti, kad draudikas, siekdamas pagrįsti teiginius, kad sunaikintam motoroleriui tapačių techninių parametrų motorolerių galima įsigyti Lietuvoje, vadovavosi 2019 m. spalio 16 d. interneto svetainėje www.autoplius.lt paskelbtais duomenimis. Draudikas nenurodė, kad visus pateiktuose skelbimuose nurodytus Lietuvoje parduodamus motorolerius atsiliepimo į pareiškėjo prašymą nagrinėti vartojimo ginčą pateikimo dieną (2019 m. gruodžio 17 d.) buvo galima įsigyti.

Be to, vertinant draudiko pateiktus duomenis apie Lietuvoje parduodamus motorolerius, nustatyta, kad draudikas pateikė informaciją apie su sunaikintu motoroleriu nesutampantių modelių, pagaminimo metų ir kitų techninių parametrų parduodamus motorolerius, kurių įsigijimo kainos viršija Vertinimo ataskaitoje nurodytą 700 Eur sunaikinto motorolerio rinkos vertę. Taigi draudiko pateikti duomenys apie Lietuvoje parduodamus motorolerius negali pagrįsti, kad už Vertinimo ataskaitoje nurodytą motorolerio rinkos vertę galima įsigyti tų pačių techninių parametrų (modelio, metų, spalvos, komplektacijos, ridos ir kt.) motorolerį. Be to, draudikas Lietuvos bankui nepateikė jokių įrodymais pagrįstų paaiškinimų, kurie patvirtintų, kad draudikas vertino, ar dėl būtinybės koreguoti pareiškėjui nuosavybės teise priklausančio motorolerio vertę (dėl interneto svetainėje www.autoplius.lt paskelbtų ir sunaikinto motorolerio techninių savybių nesutapimo) draudikui nekiltų pareiga pareiškėjui išmokėti papildomą draudimo išmoką (t. y. nepateikė duomenų, kurie pagrįstų Lietuvoje parduodamų motorolerių vertės pokytį, atsižvelgiant į įvykio metu sunaikinto motorolerio technines savybes, ir kurie patvirtintų, kad brangesnių už Vertinimo ataskaitoje nurodytą kainą parduodamų motorolerių vertė būtų sumažinta, taikant Instrukcijos 9 punkte nustatytus korekcijos koeficientus). Todėl, remiantis nustatytais aplinkybėmis, darytina išvada, kad draudikas įrodymais nepagrindė, jog pareiškėjui įsigijus Lietuvoje parduomą motorolerį būtų atkurta iki draudžiamojo įvykio buvusi padėtis.

Nagrinėjamu atveju draudikas taip pat nurodė, kad panašių techninių parametrų motorolerį, kurio įsigijimo kaina neviršija Vertinimo ataskaitoje nurodytos sunaikinto motorolerio vertės, galima įsigyti Lenkijoje. Kaip minėta, užsienyje įsigyjamo motorolerio vertė turi būti koreguojama, atsižvelgiant į su motorolerio pardavimo užsienyje sąlygomis susijusias būtinas išlaidas. Darytina išvada, kad draudiko nurodyti duomenys apie Lenkijoje parduomą panašių techninių parametrų motorolerį negali nuginčyti pareiškėjo reikalavimo išmokėti papildomą draudimo išmoką, atlyginančią su motorolerio įsigijimu iš užsienio susijusias išlaidas.

Apibendrinant Lietuvos banko nustatytas aplinkybes, darytina išvada, kad draudikui kyla pareiga įvertinti su iš užsienio įsigyjamo motorolerio pardavimo sąlygomis susijusias išlaidas (pvz., kelionės, apžiūros, transportavimo, registravimo ar pan.) ir pareiškėjui išmokėti papildomą nustatytas išlaidas atlyginančią draudimo išmoką.

Remdamasis tuo, kas išdėstyta, ir vadovaudamasis Vartotojų teisių apsaugos įstatymo 27 straipsnio 1 dalies 1 punktu, Lietuvos banko valdybos 2012 m. sausio 26 d. nutarimo Nr. 03-23 „Dėl Vartotojų ir finansų rinkos dalyvių ginčų neteisminio sprendimo procedūros Lietuvos banke taisyklių patvirtinimo“ 2 punktu ir šiuo nutarimu patvirtintų Vartotojų ir finansų rinkos dalyvių ginčų neteisminio sprendimo procedūros Lietuvos banke taisyklių 59.1 papunkčiu, n u s p r e n d ž i u:

1. Tenkinti pareiškėjo X. X. reikalavimą ir rekomenduoti draudikui išmokėti pareiškėjui papildomą draudimo išmoką, atlyginančią su iš užsienio įsigyjamo motorolerio pardavimo sąlygomis susijusias išlaidas.

2. Įpareigoti draudiką per mėnesį nuo šio sprendimo priėmimo dienos raštu informuoti Lietuvos banką apie šio sprendimo rezoliucinės dalies 1 punkte nurodytas rekomendacijas

įgyvendinimą (neįgyvendinimą). Draudikui neįvykdžius minėtos rekomendacijos, apie tai bus paskelbta Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka.

Lietuvos banko sprendimas dėl ginčo esmės yra rekomendacinio pobūdžio ir teismui neskundžiamas. Vartotojui ir finansų rinkos dalyviui išlieka teisė dėl ginčo sprendimo kreiptis į teismą arba kitą ginčų nagrinėjimo instituciją įstatymų nustatyta tvarka. Kreipimasis į teismą po Lietuvos banko sprendimo dėl ginčo esmės priėmimo nelaikomas šio sprendimo apskundimu.

Direktorius

Mindaugas Šalčius